

Ambities? 'Te veel om uit te leggen'

'Argentinië was te klein voor haar'; Maxima Zorreguieta, slim, snel, ondernemend en toch gewoon'; Waar ze komt, begint de lucht te tintelen'

DOOR INEKE HOLTWIJK, de Volkskrant March 31, 2001

Een charismatische persoonlijkheid met een aardig woord voor iedereen. Vraag vrienden en bekenden naar Maxima Zorreguieta en je krijgt het idee dat de verloofde van Willem-Alexander geboren is om koningin te worden. Slim, snel, aantrekkelijk, geestig, onderhoudend, goedlachs, maar bovenal gewoon, zijn de meest gehoorde adjectieven. 'Argentinië was te klein voor Maxima', zegt een vriendin die het grote avontuur op de voet volgde. En ja, de geblondeerde Maxima had veel succes bij de mannen. 'Ze had ze voor het uitkiezen.'

MAXIMA Zorreguieta werd op 17 mei 1971 geboren, als eerste van vier kinderen uit het tweede huwelijk van Jorge Zorreguieta. Maxima is geen gangbare naam in Argentinië, waar bij de wet slechts bestaande katholieke namen worden geaccepteerd. Omdat Jorge kon aantonen dat zijn dochter is vernoemd naar haar overgrootmoeder, Maxima Bonorino, ging de burgerlijke stand overstag. Drie weken later werd ze in de Socorro kerk in Buenos Aires gedoopt.

Vermoedelijk had het gezin een dienst- annex kindermeisje. Een mucama, een inwonende hulp, is in Zuid-Amerika, en zeker bij de betere middenklasse, heel gewoon. De meeste mucama's komen uit Peru en, in Maxima's kindertijd, Paraguay.

Het gezin wordt door bekenden als 'warm' omschreven. Maxima kreeg een sjeke opvoeding en werd - in tegenstelling tot haar oudere halfzussen - uitsluitend naar prive-opleidingen gestuurd. In het klassebewuste Argentinië is dat een wereld op zich. Zo heeft Maxima tot haar achttiende geen joodse of islamitische medeleerlingen gehad. De verhitte politieke debatten en de protestacties bij de openbare universiteit zijn aan haar voorbij gegaan.

Allereerst was er de kleuterschool onder leiding van Duitse nonnen in La Recoleta, waar het gezin woonde en nog steeds woont. Op haar zesde ging Maxima naar Northlands in de voorstad Olivos, waar ook de president van Argentinië resideert. Daar bracht zij twaalf jaar door.

Northlands, in die tijd uitsluitend toegankelijk voor meisjes, is de duurste prive-school in de regio Buenos Aires. Het schoolgeld voor de leerlingen in de hoogste klas bedraagt zo'n 2500 gulden per maand. Northlands is de school van kinderen van diplomaten en directeuren van multinationals. Ook de kleinkinderen van industriemagnate Amalia Fortabat, ex-dictator Lanusse (uit de jaren zeventig) en Emilio Massera, de meest mafiose ex-commandant van de junta, zitten of zaten er op school.

Aan het hoofd van de oerdegelijke, internationaal gerichte opleiding staat een principal. Het onderwijs is tweetalig en de leerlingen spreken net zo makkelijk Spaans als Oxford English. In de bibliotheek geen Pagina 12, het linkse Argentijnse dagblad, maar wel de laatste nummers van the Economist, Time en Newsweek. Het schooluniform is ook in stijl: een witte bloes met Schotse kilt in een kleur naar smaak.

Bij de ingang van Northlands staat een batterij bewakers en loopt ook het lagere personeel in uniform. De opleiding wil zelfbewuste, veelzijdig ontwikkelde en internationaal georiënteerde pupillen afleveren. Er wordt veel aan sport en muziek gedaan. Vioolles is de eerste drie schooljaren verplicht, omdat volgens de schoolleiding daardoor een bepaalde hersenzone

verder tot ontwikkeling komt. Verder kun je er er schaakles krijgen en leren hoe je redevoeringen moet houden.

Northlands is een 'manier van leven', zoals de toenmalige principal in een interview stelde. De wereld met werkloosheid en armoede is er ver weg. Toen begin maart een algemene staking in Argentinië uitbrak, waren vooral scholen en universiteiten de brandhaard van de onvrede. Een tv-producente die opbelde om te vragen of Northlands ook dicht was, kreeg slechts een verbaasde reactie. Van een onderwijsstaking wist niemand iets af.

Als Northlands-leerlingen wordt gevraagd naar de dictatuur in Argentinië, volgt als antwoord: 'Welke dictatuur?' Thema's als de 'vuile oorlog' zijn dan weliswaar niet taboe, maar wel lastig voor het personeel, aldus een leerlinge. 'Omdat er in de klas dochters of kleindochters zitten van politici en militairen die daarmee te maken hadden.' De keurige leerlingen vlogen elkaar slechts eenmaal in de haren, toen de Argentijnen probeerden de Falkland-eilanden op Groot-Brittannië te veroveren.

Op Northlands wordt hard gestudeerd. Maxima moest, toen ze 16 was, drie toelatingstentamens voor de Cambridge-universiteit halen. Dat is regel op de school. Naast haar eindexamen, haalde ze ook het internationale diploma dat toegang geeft tot de beste universiteiten van de wereld. Daarvoor moeten de leerlingen honderdvijftig uur vrijwilligerswerk doen. De werkzaamheden variëren van het geven van Engelse les tot het organiseren van kinderfeesten in arme wijken.

Maxima onderscheidde zich in het elitekorps, zegt de principal van Northlands. 'Ze was een goede, intelligente leerlinge. En vooral aardig en heel gewoon.' De enige tekst van Maxima zelf die tot nog toe boven water is gehaald, komt uit het jaarboek van Northlands. In het eindexamenjaar was ze aanvoester van het volleybalteam. Ze schreef toen in het Engels een artikel over volleybal in het jaarboek. In haar ogen werd die sport onvoldoende serieus genomen in het land van voetbal, polo en hockey. 'De meisjes gaven zich nog niet helemaal zoals het zou moeten, maar het gaat dit jaar al beter dan vorig jaar.' En in de competitie 'leerden we ook wat strijden is', aldus Maxima.

De antwoorden op het rijtje persoonlijke vragen verraden een typische adolescent. Toekomstige carrière: 'Handel of boekhouding.' Hobby's: 'Muziek, skien en vooral niks doen.' Stopwoord: 'Basicamente.' Ambities: 'Te veel om uit te leggen.'

Zoals de meeste Northlanders deed Maxima haar vervolgopleiding aan de Katholieke Universiteit van Argentinië (UCA), een apolitieke prive-universiteit in Buenos Aires waar een 'geestelijk' bijvak (bijvoorbeeld theologie, kerkdoctrine of theologische antropologie) verplicht is.

Maxima studeerde economie en koos na twee jaar als specialisatie economische wetenschap. In de maand dat ze 25 werd, studeerde ze af. Haar cijfer was volgens het archief van de UCA een 7. Niet maximaal, maar een verdienstelijke score, omdat er amper tijd voor studeren was geweest.

Maxima had, met het oog op haar kansen op de arbeidsmarkt, bijbanen. In haar eerste jaar bij Mercado Abierto S.A., een vermogensbeheerder, en vervolgens bij de Bank of Boston in Buenos Aires.

Daarnaast had ze een intensief sociaal leven. Maxima houdt van dansen en is een echte gangmaker. Volgens een medestudente 'was een feest met Maxima bij voorbaat geslaagd. Ze heeft altijd leuke verhalen en is vrolijk.'

Maxima's vriendinnengroep bestond uit ex-leerlingen van Britse scholen, die ook op de universiteit bij elkaar bleven klitten. Velen volgden hetzelfde carrierepatroon en werken inmiddels bij een bank of internationale consultant, in Buenos Aires of in het buitenland.

Een oud-studiegenoot (geen vriendin) herinnert zich Maxima als 'lang en aantrekkelijk'. 'We moesten lachen om haar naam. Alsof het een vroege intentieverklaring was om altijd de beste te moeten zijn.' En een andere student: 'Ik heb een paar keer met haar gepraat. Ze is jonger, maar volgde al wel colleges uit een hoger jaar. Een aantrekkelijke vrouw, maar ook een beetje mollig.' In Argentinië is mager synoniem voor succesvol. Argentijnse vrouwen zijn kampioen eetstoornissen. De zelfkastijding heeft tot gevolg dat 10 procent van de pubers lijdt aan anorexia nervosa.

Een broodmager lichaam en lang lohangend blond haar zijn het schoonheidsideaal. In Argentinië wordt Maxima als een gordita, een dikkertje, gezien. In Nederland zou waarschijnlijk niemand op die gedachte komen.

Misschien vertrok Maxima wel naar de Verenigde Staten vanwege de dieetterreur en het gezeur over uiterlijk. Anderen denken dat 'Argentinië gewoon te klein voor haar was'. 'Over belangstelling van mannen had Maxima nooit te klagen', zegt een vriendin.

Kort na de uitreiking van haar bul vertrok Maxima naar New York. Ze woonde in vier jaar tijd op vele adressen. Bij vrienden, alleen, met vrienden en een tijd trok ze samen op met een vriend, de Amerikaan Dieter Zimmermann. Zijn naam stond nog op de deur, toen de eerste Nederlandse journalisten zich ruim in 1999 in New York meldden.

Hoewel ze een halfzus in New York had wonen, ging Maxima haar eigen gang. Ze organiseerde open sollicitatiegesprekken bij banken, waarna de respons niet lang op zich liet wachten. Ze kreeg uitnodigingen voor diners en werd 's avonds vaak met limousines afgehaald. Maxima had lang voor haar zus de fel begeerde Green Card, de verblijfsvergunning, geregeld.

Maxima werkte in New York voor drie banken: ze begon bij de HSBC (Hongkong Shanghai Banking Corporation), waar ze representative was. Bij de Dresdner Kleinwort Benson was ze international salesperson. Bij haar laatste werkgever, de Deutsche Bank, werd ze manager international sales voor Latijns-Amerika. Ze moest institutionele beleggers zien te interesseren voor obligatieleningen.

Een vriend van Willem-Alexander zei vorig jaar tegen het weekblad Elsevier dat Maxima er openlijk voor uitkwam dat zij haar eigen mondaine leven in New York spannender vond dan dat van de prins. En hij voorspelde dat ze tot het laatst toe zou blijven werken. 'Ze is te zelfstandig om thuis te zitten.'

Toen het al aan was met Willem-Alexander solliciteerde Maxima bij de Nederlandse bank ING-Barings in New York. Ze werd afgewezen en - vervolgens op eigen verzoek - door de Deutsche Bank medio vorig jaar overgeplaatst naar Brussel. Het besluit om te verhuizen werd, naar verluidt, ook op aandringen van koningin Beatrix genomen.

De woman of the world kende de Amerikaanse levensstijl misschien goed, maar ze had - zoals de meeste inwoners van Latijns-Amerika - geen idee van Europa, en zeker niet van Nederland. De Belgische hoofdstad Brussel werd gebruikt als uitvalsbasis om Nederland beter te leren kennen.

In New York leidde Maxima voor zover bekend een doorsnee-yuppenleven. Ze deed aan fitness, winkelde 's avonds en ging met kennissen uit eten. Tot die vriendengroep behoorden de jonge graaf van Liechtenstein en een nazaat van de Hertogen van Alva.

Een van hen zou Maxima aan Willem-Alexander hebben voorgesteld. Dat gebeurde in Spanje op de feria (de jaarmarkt) van Sevilla, nu twee jaar geleden.

Een week waarin stierengevechten en paardenraces centraal staan en men elkaar 's avonds - meestal op uitnodiging - ontmoet in casetas, bar-achtige feesttenten. Adellijke families en grootgrondbezitters mixen daar met het gewone volk. De Oranjes kennen de geneugten. Willem-Alexanders grootvader is weleens gesignaleerd in de casetas van El Rocio in Andalusië, ook zo'n traditioneel volksfeest. Maxima was door haar vrienden naar Spanje geslept.

Het was, als we de Spaanse royalty-verslaggever Jaime Penafiel (geciteerd in Elsevier) mogen geloven, 'een flechazo', liefde op het eerste gezicht. Haar vrienden waren niet verbaasd: Maxima is altijd het stralende middelpunt. Een oud-collega zegt 'dat ze daar niets voor hoeft te doen'. 'Als zij binnenkomt, ook bij een vergadering, verandert er onmiddellijk wat. De lucht begint te tintelen.' Drie weken later was de prins in New York voor een bruiloft van vrienden en een afspraak met Maxima.

Maxima's aantrekkingskracht en charme worden door velen geroemd. Precies haar vader, zeggen sommigen. Over Jorge Zorreguieta gaat het verhaal dat de secretaresses naar de deuropening snelden als hij op zijn werk over de gang liep.

Maxima heeft een innige band met hem. Juist daarom heeft ze het ook moeilijk met de discussie in Nederland over Jorge Zorreguieta. 'Het idee dat ze publiekelijk afstand van hem zou moeten nemen, is voor haar onverdraaglijk', zeggen vrienden die haar onlangs nog in Londen zagen, toen ze daar samen met Willem-Alexander haar halfzus bezocht.

Haar vader heeft Maxima's ondernemingszin altijd gestimuleerd. Hij nam haar mee, ook toen ze klein was, naar bijeenkomsten en - later - op reizen. Zo ontwikkelde Maxima gevoel voor diplomatie en pr. De afgelopen twee jaar kwam haar dat van pas. Nog voordat de liefde bekend werd, vroeg Maxima in e-mails en brieven aan vriendinnen al om mediastilte. Ze wist zelfs de tv-terrier Willibrord Frequin van zich af te houden toen hij haar met boeket en microfoon op straat overviel.

Argentinië kijkt bij voorbaat op tegen Europa. Vrienden uit dat werelddeel zijn 'interessant en sjiek'. Argentijnen zijn trots op hun Europese afkomst, ook al zijn ze vierde generatie emigranten. De suggestie dat Maxima het alleen al daarom interessant zou vinden om een Europese kroonprins te trouwen wordt door vrienden van Maxima en Willem-Alexander ten stelligste ontkend.

Ze is met hem om hem, en niet vanwege zijn status of bezit. 'Als het haar daarom te doen zou zijn, had ze een wel een man met geld genomen', zegt een vriendin. 'Ze houdt van hem.'

Tegenover haar vriendinnen beklagde Maxima zich vorig jaar al over het gebrek aan privacy en het beleg van journalisten, en ook over de vele nieuwe gelegheidsvrienden.

Ze kreeg al snel lessen in het protocol, moest de sigaret in het openbaar afzweren en een nieuwe, kuisere garderobe aanschaffen. Maxima kledde zich tot dan uitdagend, zoals in Buenos Aires gebruik is.

De rokken zijn er kort en de décolletés diep. Inmiddels heeft Maxima zelfs de kleur van haar coup soleil aangepast aan de nieuwe status.

Volgens een vriendin vond ze dat erg moeilijk. Zoals ze ook moest wennen aan het feit ze Alex - zoals ze hem noemt - in het openbaar niet meer mocht aanhalen. In Argentinië, waar passie vooral ook in het openbaar wordt beleden, behoren vastpakken, strelen, zoenen en frutselen tot de gangbare communicatie.

Mede daarom wordt Maxima in Argentinië beklagd. 'Ik heb dochters, maar zo'n toekomst zou ik voor hen niet willen', zegt de rectrix van Northlands. En een vriendin. 'Nederland heeft geluk. Dat het zo'n koningin krijgt.'